

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ของงานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 ที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลเพียงอย่างเดียว จำนวน 126 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มโรงเรียน (ตามรายจังหวัด) ซึ่งมีประชากรดังนี้คือ

- ผู้บริหารจำนวน 126 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2543 : 142-157)
- ครูจำนวน 2,725 คน (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1, 2544)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย โดยเปิดตารางการสุ่มของ Krejcie และ Morgan (1970 : 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- ผู้บริหารจำนวน 97 คน
- ครูจำนวน 338 คน

นำมาเทียบสัดส่วนร้อยละกับโรงเรียนทั้ง 5 กลุ่มโรงเรียน (ตามรายจังหวัด) จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากตามจำนวนที่ต้องการ รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 435 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 ที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลเพียงอย่างเดียว จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
กลุ่ม 1 จังหวัดนครปฐม	11	276	9	34
กลุ่ม 2 จังหวัดนนทบุรี	38	866	28	107
กลุ่ม 3 จังหวัดปทุมธานี	23	440	19	55
กลุ่ม 4 จังหวัดสมุทรปราการ	48	1,012	37	126
กลุ่ม 5 จังหวัดสมุทรสาคร	6	131	4	16
รวม	126	2,725	97	338
รวมทั้งสิ้น		2,851		435

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีจำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครู ซึ่งในแบบสอบถามแต่ละชุดจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งมีจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการพัฒนาบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งมีจำนวน 30 ข้อ รายละเอียดครอบคลุมการพัฒนาบุคลากรทั้ง 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 7 ข้อ (ข้อ 1-7)
- 2) การวางแผนพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 7 ข้อ (ข้อ 8-14)
- 3) การดำเนินการตามแผนการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 9 ข้อ (ข้อ 15-23)
- 4) การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 9 ข้อ (ข้อ 24-30)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการพัฒนาบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ซึ่งมีจำนวน 24 ข้อ รายละเอียดครอบคลุมปัญหาในการพัฒนาบุคลากรทั้ง 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ปัญหาการกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 6 ข้อ (ข้อ 31-36)
- 2) ปัญหาการวางแผนพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 6 ข้อ (ข้อ 37-42)
- 3) ปัญหาการดำเนินการตามแผนการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 6 ข้อ (ข้อ 43-48)
- 4) ปัญหาการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร มีคำถาม 6 ข้อ (ข้อ 49-54)

การสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารตำรา เอกสาร วารสาร สิ่งตีพิมพ์ และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยแนวคิดการพัฒนาบุคลากรของ Castetter (1996 : 225-265) และศึกษาดำราเอกสารของนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร การวางแผนการพัฒนาบุคลากร การดำเนินการตามแผนการพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้น
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การใช้ภาษาและการสื่อความหมาย เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ภาคผนวก)
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขแล้ว มาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งจนเสร็จสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขต และโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งแนบซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยสำหรับส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 435 ฉบับ โดยส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 97 ฉบับ ได้รับคืนมาในสภาพที่สมบูรณ์และใช้ในการวิจัยได้ 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.57 สำหรับแบบสอบถามที่ส่งไปยังครู จำนวน 338 ฉบับ ได้รับคืนมาในสภาพที่สมบูรณ์และใช้ในการวิจัยได้ 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.84

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science) และนำเสนอในรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาคณาจารย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาคณาจารย์ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนคิดเป็นค่าระดับตามปัญหามากน้อย ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับมาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับมากที่สุด